SEAT No._____ No. of Printed Pages : 3

[94/A-5] Eng

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B. Com IVth SEMESTER EXAMINATION

Wednesday, 5th, April,2023

02: 00 P.M To 05: 00 P.M.

Fundamentals of Management Accounting -UB04CCOM71

Total Marks: 70

Note: Figures to the right indicate full marks.

Q.1 a) What is management accounting? Explain the Scope of management accounting. [09]

b) Discuss the role and functions of management accountant. [09]

OR

Q.1 Explain the advantages and limitations of management accounting? [18]

Q.2 The following particulars are available from records of Diya Ltd a manufacturing company for 40% and 60% level of activity. [17]

Level of activities	40%	60%
Production units	24,000 units	?
Cost of direct materials	₹. 98,400	₹. 1,47,600
Direct wages	?	₹. 1,15,200
Indirect wages	₹. 48,000	₹. 72,000
Fixed expenses	₹. 2,47,500	?
Factory overhead (50% fixed)	?	₹. 50,400
Administrative overhead	₹. 73,800	₹. 88,200
Selling overhead	₹. 59,100	₹. 69,900

Prepare a flexible budget at 50%, 75% and 100% of capacity of production and find out Per Unit Cost and Total Cost.

OR

Q.2 Prepare cash budget from April to June 2022. [17]

1. Cash balance as on 1-4-22 ₹. 40,000.
2. Purchase:

   Purchase in the month of March is ₹.2,00,000 and after it will increase at the rate of 20% per month. The purchases will be on the basis of 50% at Cash (On which 10% Discount will be received) and 50 % at credit, the payment for which will be made after one month.

3. Estimated Salary: Monthly ₹. 20,000 (is to paid on 7th day of next month). Salary will be increase by 10% from the month of May.
4. Lag of Payment:
   a. Production Expenditure ½ months
   b. Office Expenditure 1 months
   c. Sales Expenditure 2 Months

[P.T.O.]

5. Sales: Sales for the Month of February has been ₹. 3,60,000. The sales increase by ₹. 40,000 per month. The proportion of Cash Sales and Credit sales is 1:1. The payment of credit sales is received after one month.
6. Other details:

Month	Production Expenses	Office Expenses	Sales Expenses
February	20,000	20,000	54,000
March	22,000	23,000	18,000
April	24,000	25,400	22,000
May	26,000	29,280	28,000
June	28,000	32,000	32,000

Q.3 a) From the following Particular Calculate: **[12]**

1. P.V Ratio
2. Break Even Sales
3. Margin of Safety
4. Sales required to earn profit of ₹. 4,50,000
5. Profit when sales are ₹. 30,00,000
6. Margin of Safety for a profit of ₹. 6,00,000
7. Sales required to earn loss of ₹. 1,50,000
8. Variable Cost

Fixed Cost	₹. 4,50,000
Profit	₹. 3,00,000
Sales	₹. 15,00,000

b) What is CVP analysis? Explain the assumption and chart of CVP analysis. **[06]**

OR

Q.3 The following particulars have been extracted from the books of Vyom Ltd. **[18]**

Year	Total Sales ₹.	Total Costs ₹.
2021	3,75,000	4,50,000
2022	7,50,000	6,75,000

Calculate:

1. Profit Volume Ratio
2. Variable Expenses for both the year
3. Fixed Expenses
4. Break Even Sale
5. Margin of Safety for 2022 and profit at a sale of ₹. 6,50,000
6. Margin of Safety is ₹. 2,25,000, find out profit,
7. Required sales to earn net income of 10% of sale in 2023.

8. Find out required sale, if the company desired to earn after tax Profit of ₹. 95,000 during 2023. (Tax rate 50%)

Q.4 The standard material output required for 1,000 kgs of finished product are given below: **[17]**

Material	Quantity (Kgs)	Purchase Price per Kg ₹.
A	450	20
B	400	40
C	250	60
	1,100	
Standard Loss	100	
Standard Output	**1,000**	

Actual production in a period was 20,000 kgs of finished product for which the actual material used and the price paid thereof were as under:

Material	Quantity (Kgs)	Standard rate per Kg ₹.
A	10,000	19
B	8,500	42
C	4,500	65

Calculate the following:

1) Material cost variance
2) Material Price Variance
3) Material Usage Variance
4) Material Mix Variance
5) Material Yield Variance

OR

Q.4 The standard labour employment and the actual labour engaged of different group of labour in a week for a job are as follows: **[17]**

Particular	Group I	Group II	Group III
Standard no. of workers	32	12	6
Actual no. of workers employed	28	18	4
Standard wage rate per hour ₹.	3	2	1
Actual Wage rate per hour ₹.	4	3	2

During the 40 hours working week, the group produced 1,800 standard labour hours of work. Calculate:

4) Labour cost variance
5) Labour Rate Variance
6) Labour Efficiency Variance
4) Labour Mix Variance
5) Labour Yield Variance

—— x ——

SEAT No._____ No. of Printed Pages : 4

[94/A-5]
Gujj.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com IVth SEMESTER EXAMINATION
Wednesday, 5th, April,2023
02: 00 P.M To 05: 00 P.M.
Fundamentals of Management Accounting -UB04CCOM71
Total Marks: 70

નોંધ :જમણી બાજુનાં આંક ગુણભાર દર્શાવે છે.

પ્ર.૧અ) સંચાલકીય હિસાબી પધ્ધતિ એટલે શું? સંચાલાકીય હિસાબી પધ્ધતિનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. [૦૯]

બ) સંચાલકીય હિસાબનીશ ની ભૂમિકા અને તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. [૦૯]

અથવા

પ્ર.૧ સંચાલકિય હિસાબી પધ્ધતીના ફાયદા અને મર્યાદા સમજાવો. [૧૮]

પ્ર.૨ નીચે જણાવેલી વિગતો દિયા લિ એક ઉત્પાદન કંપની તરફથી ૪૦% અને ૬૦% સપાટીની પ્રવૃત્તિ માટે ઉપલબ્ધ છે. [૧૭]

ઉત્પાદન સપાટી	૪૦%	૬૦%
ઉત્પાદન એકમો	૨૪,૦૦૦ એકમો	?
પ્રત્યક્ષ માલસામાન પડતર	₹. ૯૮,૪૦૦	₹. ૧,૪૭,૬૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	?	₹. ૧,૧૫,૨૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	₹. ૪૮,૦૦૦	₹. ૭૨,૦૦૦
સ્થિર ખર્ચ	₹. ૨,૪૭,૫૦૦	?
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ(૫૦ % સ્થિર)	?	₹. ૫૦,૪૦૦
વહિવટી પરોક્ષ ખર્ચ	₹. ૭૩,૮૦૦	₹. ૮૮,૨૦૦
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ	₹. ૫૯,૧૦૦	₹. ૬૯,૬૦૦

૫૦%, ૭૫ % અને ૧૦૦ % ઉત્પાદન શક્તિએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને કુલ તથા એકમ દીઠ પડતર શોધો.

અથવા

પ્ર.૨ એપ્રિલ થી જૂન ૨૦૨૨નું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. [૧૭]

1. તા. ૧-૪-૨૦૨૨ ના રોજ રોકડ સિલક ₹. ૪૦,૦૦૦.
2. ખરીદી:

માર્ચ મહિનાની ખરીદી ₹. ૨,૦૦,૦૦૦ છે અને ત્યારબાદ દર મહિને ખરીદી ૨૦% ના દરેથી વધશે. ખરીદીનો આધાર ૫૦% લેખે રોકડ છે (જેના પર વટાવ દર ૧૦% લેખે મળશે) અને ૫૦% શાખ પર,જેની ચુકવણી એક મહિના બાદ કરવામાં આવશે.

3. અંદાજિત પગાર: માસિક ₹. ૨૦,૦૦૦ (જે પછીના મહિનાના ૭ માં દિવસે ચૂકવાશે). મે મહિના થી પગાર ૧૦% ના દરે વધી જશે.
4. ચુકવણી સમયગાળો:
   a. ઉત્પાદન ખર્ચા ૧/૨ માસ
   b. ઓફિસ ખર્ચા ૧ માસ
   c. વેચાણ ખર્ચા ૨ માસ
5. વેચાણ :ફેબ્રુઆરી માસ નું વેચાણ ₹. 3,60,000 હતું . દર મહિને વેચાણ ₹. ૪૦,૦૦૦ થી વધશે. રોકડ વેચાણ અને શાખ વેચાણ નું પ્રમાણ ૧:૧ છે. શાખ પર ના વેચાણનું ચુકવણી એક મહિના બાદ મળે છે.
6. અન્ય વિગતો :

માસ	ઉત્પાદન ખર્ચા	ઓફિસ ખર્ચા	વેચાણ ખર્ચા
ફેબ્રુઆરી	૨૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૫૪,૦૦૦
માર્ચ	૨૨,૦૦૦	૨૩,૦૦૦	૧૮,૦૦૦
એપ્રિલ	૨૪,૦૦૦	૨૫,૪૦૦	૨૨,૦૦૦
મે	૨૬,૦૦૦	૨૯,૨૮૦	૨૮,૦૦૦
જૂન	૨૮,૦૦૦	૩૨,૦૦૦	૩૨,૦૦૦

પ્ર.૩ અ) નીચેની વિગતો પરથી ગણતરી કરો: [૧૨]

1. નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
2. સમતુટ બિંદુએ વેચાણ
3. સલામતી ગાળો
4. ₹. ૪,૫૦,૦૦૦ નો નફો કમાવવા જરૂરી વેચાણ
5. જ્યારે વેચાણ ₹. ૩૦,૦૦,૦૦૦ હોય ત્યારે નફો
6. ₹. ૬,૦૦,૦૦૦ નફાએ સલામતી ગાળો
7. ₹. ૧,૫૦,૦૦૦ ની ખોટ હોય ત્યારે જરૂરી વેચાણ
8. ચલિત ખર્ચ

સ્થિર પડતર	₹. ૪,૫૦,૦૦૦
નફો	₹. ૩,૦૦,૦૦૦
વેચાણ	₹. ૧૫,૦૦,૦૦૦

બ) પડતર જથ્થો નફો વિશ્લેષણ એટલે શું? પડતર જથ્થો નફો વિશ્લેષણની ધારણાઓ અને તેનો આલેખ સમજાવો. [૦૬]

અથવા

પ્ર.૩ વ્યોમ લિ. ના ચોપડેથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે. [૧૮]

વર્ષ	કુલ વેચાણ ₹.	કુલ પડતર ₹.
૨૦૨૧	૩,૭૫,૦૦૦	૪,૫૦,૦૦૦
૨૦૨૨	૭,૫૦,૦૦૦	૬,૭૫,૦૦૦

ગણતરી કરો:

1. નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
2. બંને વર્ષના ચલિત ખર્ચા
3. સ્થિર ખર્ચ
4. સમતુટ બિંદુએ વેચાણ
5. ૨૦૨૨ ના વર્ષ માટેનો સલામતી ગાળો અને ₹. ૬,૫૦,૦૦૦ નફાએ સલામતી ગાળો
6. જો સલામતી ગાળો ₹. ૨,૨૫,૦૦૦ હોય તો નફો શોધો.
7. વર્ષ ૨૦૨૩ માટે વેચાણના ૧૦% નફો કમાવવા જરૂરી વેચાણ
8. વર્ષ ૨૦૨૩ દરમ્યાન જો કંપનીને કરવેરા બાદનો નફો ₹. ૯૫,૦૦૦ જોઈતો હોય,જરૂરી વેચાણ શોધો. (કર દર ૫૦%)

પ્ર.૪ ૧,૦૦૦ કિલોગ્રામ તૈયાર માલની પ્રમાણિત માલસામાન પડતર નીચે મુજબ છે. [૧૭]

માલસામાન	પ્રમાણ જથ્થો (કિલોમાં)	પ્રમાણિત કિંમત કિલો દીઠ ₹.
અ	450	૨૦
બ	400	૪૦
ક	૨૫૦	૬૦
	૧,૧૦૦	
પ્રમાણિત ઘટ	૧૦૦	
પ્રમાણિત ઉત્પાદન	૧,૦૦૦	

એક સમયગાળામાં ૨૦,૦૦૦ કિલોગ્રામ તૈયાર માલના ઉત્પાદનમાં ખરેખર વપરાયેલ માલસામાન અને ખરેખર કિંમત નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	જથ્થો (કિલોમાં)	ખરીદ કિંમત કિલો દીઠ ₹.
અ	૧૦,૦૦૦	૧૯
બ	૮,૫૦૦	૪૨
ક	૪,૫૦૦	૬૫

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો:

1. માલસામાન પડતર વિચલન
2. માલસામાન કિંમત વિચલન
3. માલસામાન વપરાશ વિચલન
4. માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
5. માલસામાન ઉપજ વિચલન

અથવા

પ્ર.૪ એક અઠવાડિક કાર્ય માં રોકાયેલ પ્રમાણ મજૂર અને ખરેખર રોકાયેલ મજૂર ના વિવિધ જુથ નીચે મુજબ છે : [૧૭]

વિગત	જુથ I	જુથ II	જુથ III
પ્રમાણિત કામદારો ની સંખ્યા	32	12	6
ખરેખર રોકાયેલ કામદારો ની સંખ્યા	28	18	4
કલાક દીઠ પ્રમાણ મજૂરીનો દર	3	2	1
કલાક દીઠ ખરેખર મજૂરીનો દર	4	3	2

અઠવાડિક ૪૦ કલાકના કામના કલાકો દરમ્યાન ,જુથ દ્વારા ૧,૮૦૦ પ્રમાણિત કલાકોનું ઉત્પાદન કાર્ય કર્યું.

ગણતરી કરો:

1. મજૂરી પડતર વિચલન
2. મજૂરી દર વિચલન
3. મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન
4. મજૂરી મિશ્રણ વિચલન
5. મજૂરી ઉપજ વિચલન

———×———